

Ενημέρωση για τη συνεργασία της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA)

Δρ Πόπη Κανάρη

Διευθύντρια

Γενικού Χημείου του Κράτους

**Μέλος του Συμβουλευτικού Σώματος της
EFSA**

**Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014**

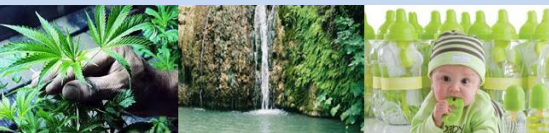

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA) είναι η Επίσημη Ευρωπαϊκή Αρχή για την εκτίμηση κινδύνου για σκοπούς ασφάλειας

- Τροφίμων και ζωοτροφών
- Διατροφής
- Υγιεινής των ζώων και ευημερίας των ζώων
- Φυτουγεινής και φυτοπροστασίας

Είναι υπεύθυνη για την έκδοση/διάχυση επιστημονικών γνωμοδοτήσεων για τα πιο πάνω θέματα

- Αποβλέπει στην ανάδειξη της ως ανεξάρτητου, έμπιστου εταίρου των διαχειριστών κινδύνου και στη συμβολή της στη διασφάλιση του υψηλού επιπέδου προστασίας καταναλωτών

Ίδρυση της EFSA με βάση τον Κανονισμό EC/178/2002

Ο Κανονισμός αυτός θέτει την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας Τροφίμων και τις διαδικασίες για θέματα ασφάλειας τροφίμων.

Η επιστημονική συνεργασία μεταξύ των Κρατών Μελών και της EFSA αποτελεί μια σημαντική παράμετρο σ' αυτό τον Κανονισμό. Βασική προϋπόθεση αυτής της συνεργασίας είναι:

- Η EFSA να συνεργάζεται στενά με τις Αρμόδιες Αρχές που έχουν παρόμοιες δράσεις με την EFSA, και
- Τα Κράτη Μέλη να συνεργάζονται με την EFSA για να τη βοηθούν στην εκπλήρωση των στόχων της.

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

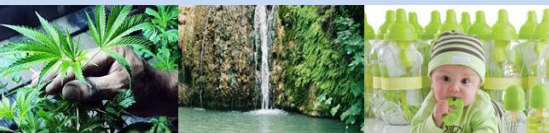

Ίδρυση της EFSA με βάση τον Κανονισμό EC/178/2002

Η EFSA αποτελείται από:

- το Διοικητικό Συμβούλιο (Management Board),
- τον Διευθύνοντα Σύμβουλο (Executive Director) και το προσωπικό του,
- το Συμβουλευτικό Σώμα,
- την Επιστημονική Επιτροπή και
- τις Επιστημονικές Ομάδες (Panels)

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

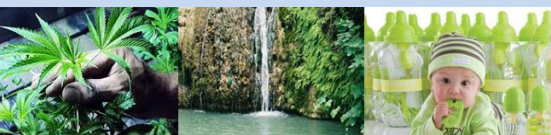

Άρθρο 27: Δημιουργία Συμβουλευτικού Σώματος (ΣΣ)

Το Συμβουλευτικό Σώμα αποτελείται από εκπροσώπους αρμόδιων φορέων, στα Κράτη Μέλη, που έχουν καθήκοντα παρόμοια με εκείνα της EFSA. Τα Μέλη του ΣΣ εκπροσωπούν τις Εθνικές Αρχές Ασφάλειας Τροφίμων (Συμβούλιο Ασφάλειας Τροφίμων στη Κύπρο)

Ο ρόλος τους είναι να συμβουλεύουν τον Εκτελεστικό Διευθυντή και ο θεσμός αποτελεί ένα μηχανισμό ανταλλαγής πληροφοριών για να εξασφαλισθεί η στενή συνεργασία, ιδίως όσον αφορά τη δικτύωση, αναδυόμενους κινδύνους, και την αποφυγή της αλληλοεπικάλυψης των εργασιών και διισταμένων επιστημονικών γνώμων.

Το Συμβουλευτικό Σώμα διαδραματίζει ζωτικό ρόλο για την επιτυχή εφαρμογή της στρατηγικής συνεργασίας και δικτύωσης μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και της EFSA.

Συμβουλευτικό Σώμα της EFSA (ΣΣ)

Αφού το μέλος του ΣΣ εκπροσωπεί την Εθνική Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων έχει την ευθύνη και όλων των άλλων εθνικών εκπροσωπήσεων.

Δηλαδή ότι οι Εθνικοί εκπρόσωποι ως:

National Contact Points

National Experts

Members of Networks

είναι οι καταλληλότεροι, υπάρχουν αντικαταστάτες, και τυγχάνει ενημέρωσης τους.

Επιβάλλεται λοιπόν η δημιουργία Εθνικού Δικτύου με όλα τα πιο πάνω μέλη για αλληλοενημέρωση, ανταλλαγή απόψεων, προώθηση κοινών θέσεων.

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

Δήλωση στήριξης προς EFSA από το ΣΣ

Το 2006, τα μέλη του ΣΣ δεσμεύτηκαν να ενισχύσουν την επιστημονική συνεργασία μεταξύ EFSA και ΚΜ με την υπογραφή Δήλωση Βούλησης (Declaration of Intent) με σκοπό την ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών (συμπεριλαμβανομένων και των εθνικών προγραμμάτων εργασίας) και την προώθηση και στήριξη στρατηγικής για επιστημονική συνεργασία και δικτύωση που περιλαμβάνει:

- Ανταλλαγής πρακτικών σε θέματα εκτίμησης κινδύνου
- Προώθηση εναρμόνισης μεθοδολογιών για εκτίμηση κινδύνου
- Προώθηση συγκροτημένων προσεγγίσεων για την επικοινωνία κινδύνου (Risk Communication)

Ως αποτέλεσμα αυτής της εφαρμογής των πιο πάνω δεσμεύσεων, δημιουργήθηκε από την EFSA το ηλεκτρονικό εργαλείο "IEP" για να διευκολύνει την ανταλλαγή δράσεων μεταξύ ΚΜ που αφορούν εκτίμηση κινδύνου και προγραμμάτων εργασίας.

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

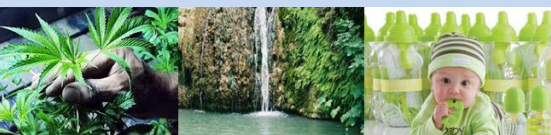

Information Exchange Platform (IEP)

Το ΙΕΡ ξεκίνησε το 2008 για να διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες αξιολόγησης των κινδύνων μεταξύ των κρατών μελών και της EFSA.

Η πλατφόρμα είναι ένα εργαλείο πληροφορικής που επιτρέπει στα κράτη μέλη να μοιράζονται έγγραφα σχετικά με τα αποτελέσματα αξιολόγησης των κινδύνων, πληροφορίες σχετικά με τις εντολές για τις νέες αξιολογήσεις των κινδύνων και για τα σχέδια εργασίας των αρμόδιων εθνικών αρχών.

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

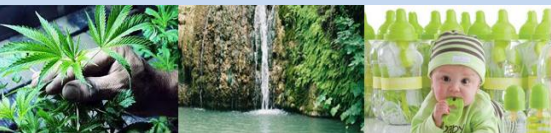
Επιστημονική Στρατηγική της EFSA η οποία προωθείται με τη συμβολή του ΣΣ

2012 - 2016:

Επίτευξη στρατηγικών στόχων:

- Περαιτέρω ανάπτυξη αριστείας της επιστημονικής εργασίας της EFSA
- Μεγιστοποίηση δυνατοτήτων εκτίμησης κινδύνου στα ΚΜ
- Ανάπτυξη νέων/εναρμόνιση μεθοδολογιών και προσεγγίσεων για εκτίμηση κινδύνου σε όλη την αλυσίδα τροφίμων
- Ενίσχυση της επιστημονικής φαρέτρας για εκτίμηση κινδύνου και παρακολούθησης αναδυόμενων και άλλων κινδύνων.

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

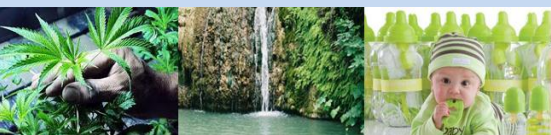
Επαναξιολόγηση της δέσμευσης του ΣΣ από το 2006

Το 2008 επαναξιολογήθηκαν οι δεσμεύσεις του ΣΣ:

Γενικά ικανοποιητικά αποτελέσματα με τις δεσμεύσεις/δράσεις από το 2006 όμως εντοπίστηκαν σημεία προς βελτίωση όπως:

- Προτεραιοποίηση προσπαθειών για εναρμόνιση προσεγγίσεων στην εκτίμηση κινδύνου
- Καλύτερευση δράσεων για συλλογή δεδομένων για σύσταση τροφίμων
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικών ευκαιριών σε θέματα εκτίμησης κινδύνου
- Ενίσχυση της επιστημονικής συνεργασίας μέσω του Δικτύου Focal Point

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

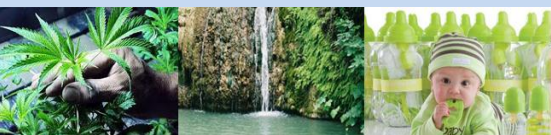
Focal Point Network

Το 2008, ως μέρος των εκτελεστικών δραστηριοτήτων της στρατηγικής για την επιστημονική συνεργασία και δικτύωση, η EFSA ίδρυσε το Δίκτυο με τα Εθνικά Σημεία Επαφής.

Το Δίκτυο αποτελείται από σημεία επαφής που εκπροσωπούν κάθε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων και των παρατηρητών από την Ελβετία και τις υποψήφιες χώρες. Τα καθήκοντά του είναι:

- (1) να διευκολύνει την ανταλλαγή επιστημονικών πληροφοριών, και
- (2) την υποστήριξη των δραστηριοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 36,
- (3) να υποστηρίξει την ανάπτυξη της βάσης δεδομένων της EFSA από εξωτερικούς επιστημονικούς εμπειρογνώμονες και
- (4) να αυξήσει την προβολή του επιστημονικού έργου και της προσέγγισης της EFSA σε εθνικό επίπεδο.
- (5) να συνεργάζεται στενά και να στηρίζει τα μέλη του ΣΣ και
- (6) στη δημιουργία και διαχείριση των εργαλείων συνεργασίας της EFSA (π.χ. IEP, Expert Data Base, Article 36, organisations),

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

Ενίσχυση των δυνατοτήτων της EFSA για θέματα Εκτίμησης Κινδύνου με εξωτερικούς εμπειρογνώμονες

Η EFSA με την υποστήριξη του Συμβουλευτικού Σώματος έχει δημιουργήσει μια βάση δεδομένων εξωτερικών επιστημονικών Εμπειρογνομώνων για την επίτευξη των ακόλουθων στόχων.

- (1) να βελτιωθεί η διαφάνεια της διαδικασίας μέσω της οποίας οι εμπειρογνώμονες καλούνται να συμμετάσχουν στις επιστημονικές δραστηριότητες,
- (2) να ενισχυθούν οι ικανότητες της EFSA να διεξάγει αξιολογήσεις κινδύνου, και
- (3) να ανταποκριθεί πιο αποτελεσματικά και ευέλικτα στον αυξανόμενο φόρτο εργασίας, ιδίως σε περιπτώσεις όπου απαιτείται πολύ εξειδικευμένη, απρόσμενη ή επείγουσα εργασία.

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

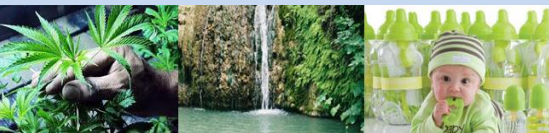

Υπάρχουν επί του παρόντος 13 επιστημονικά δίκτυα που έχουν δημιουργηθεί στους ακόλουθους τομείς:

- υγεία και ευημερία των ζώων,
- βιολογικοί κίνδυνοι,
- βιολογική παρακολούθηση,
- αναδυόμενοι κίνδυνοι, ΓΤΟ, υγεία των φυτών, φυτοφάρμακα, νανοτεχνολογία και η εναρμόνιση των μεθοδολογιών αξιολόγησης του κινδύνου, που χρηματοδοτούνται από την EFSA.

Στόχος των δικτύων είναι να διευκολύνουν την επιστημονική συνεργασία μέσω του συντονισμού των δραστηριοτήτων, την ανταλλαγή πληροφοριών, την ανάπτυξη και εφαρμογή κοινών σχεδίων και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών στους τομείς που εμπίπτουν στην αποστολή της EFSA.

Η λειτουργία των επιστημονικών δικτύων ορίζεται στην απόφαση σχετικά με τη σύσταση και τη λειτουργία των ευρωπαϊκών δικτύων των επιστημονικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται σε τομείς που εμπίπτουν στην αποστολή της Αρχής (2010).

Article 36 of Regulation 178/2002

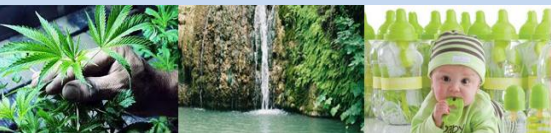

Το Άρθρο 36 του ιδρυτικού κανονισμού της EFSA ορίζει ότι η EFSA προωθεί ευρωπαϊκό δίκτυο των οργανισμών που ασκούν δραστηριότητες σε τομείς που εμπίπτουν στην αποστολή της.

Σύμφωνα με τον κανονισμό και την εφαρμογή των Κανονισμών του, το διοικητικό συμβούλιο της EFSA ενημερώνει τακτικά τον κατάλογο των αρμόδιων οργανισμών που έχουν ορίσει τα κράτη μέλη.

π.χ. για την Κύπρο,

- Κτηνιατρικές Υπηρεσίες,
- Υγειονομικές Υπηρεσίες,
- Τμήμα Γεωργίας.

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

Το 2012/2013, ως μέρος καλύτερης κατάρτισης για ασφαλέστερα τρόφιμα με την προώθηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, άρχισαν τα πρώτα μαθήματα για την εκτίμηση μικροβιολογικών κινδύνων και χημικών κινδύνων στα τρόφιμα, την εκτίμηση των κινδύνων από επιβλαβείς οργανισμούς, την αξιολόγηση των κινδύνων για τη διατροφή και την εκτίμηση των κινδύνων σε γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς και άλλες βιοτεχνολογίες. Αυτά τα μαθήματα σχετικά με την αξιολόγηση του κινδύνου διευκολύνθηκαν από την EFSA, μέσα από κονδύλια της E.E.-BTSF.

Για το 2014/2015 αναμένεται να επαναλάβει τα μαθήματα αυτά και να επεκταθούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα σε πρόσθετους τομείς της εκτίμησης του κινδύνου.

Άρθρα 32(2) και 32(3)

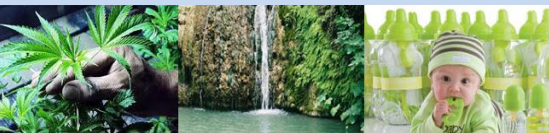

Θέτουν ένα αμφίδρομο ρόλο μεταξύ της EFSA και των ΚΜ για συνεργασία στο τομέα της συλλογής δεδομένων/αποτελεσμάτων.

Η αποστολή δεδομένων/αποτελεσμάτων από τα ΚΜ προς την EFSA θεωρείται αναγκαία κυρίως για ορισμένες παραμέτρους π.χ. υπολείμματα φυτοφαρμάκων.

Άρθρο 34

Η EFSA θέτει την υποχρέωση στα ΚΜ να δρουν άμεσα στην έκκληση της για αναδυόμενους κινδύνους.

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

Η Οδηγία 2003/99/ΕΥ αναθέτει στην EFSA την ευθύνη να αξιολογεί δεδομένα των ΚΜ σε ετήσια βάση για θέματα όπως:

- Ασθένειες ζώων
- Ζωϊκούς παράγοντες
- Τροφιμογενείς κρίσεις
- Αντιμικροβιακή ανθεκτικότητα

Βασισμένη σ' αυτά τα δεδομένα η EFSA ετοιμάζει εκθέσεις (community summary reports) σε συνεργασία με το ECDC (European Centre for Disease Control and Prevention).

Προκλήσεις & Ευκαιρίες μέσω της συνεργασίας με τη EFSA

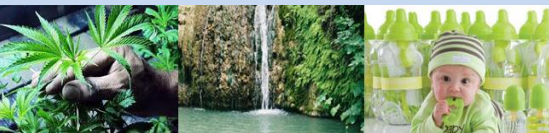

Προκλήσεις:

- Νέες συνεργασίες με αντίστοιχους οργανισμούς μέσω των Δικτύων,
- State-of-the-art Μεθοδολογίες για εκτίμηση κινδύνου.
- Νέες γνώσεις για Αναδυόμενους/Επαναδυόμενους κινδύνους.

Ευκαιρίες:

- Δυνατότητες για ανταλλαγή προσωπικού μεταξύ EFSA και ΚΜ
- Δυνατότητες εκπαιδεύσεων μέσω του BTSF αλλά και σε εθνικό επίπεδο (BfR και ΓΧΚ)
- Guest Scientists being seconded to EFSA
- Δυνατότητες χρηματοδότησης από την EFSA μέσω Grants & Procurement για υλοποίηση αναγκών προς την υπηρεσία εργαλείων/προγραμμάτων
- Προβολή της υπηρεσίας μας στην πιο ψηλή πυραμίδα της Ασφάλειας Τροφίμων στη ΕΕ που ονομάζεται EFSA και κατ' επέκταση της Κύπρου

Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

**Μαζί σας προβάλλουμε τη χώρα μας,
αναβαθμίζουμε την Ασφάλεια της Τροφικής
Αλυσίδας και **ζητούμε**
τη συνεργασία σας**

**Ημι-ημερίδα για την EFSA στο ΓΧΚ
22 Μαΐου 2014**

